

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za hemólo oolootno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V opravi prejemov mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za hemólo oolootno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

Inserati:

Enostolna petlitrata (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznamila, zahvale, osornitica itd.:
enostolna petlitrata po 2 vira

Poslano:

enostolna petlitrata po 40 vira
izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ljuti italijanski napadi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. ur.) Uradno
se razglasa:

Bitka ob Soči traja dalje. Tudi včeraj,
četrti dan velikih bojov pehote, so odbili
branilci vse italijanske napade, ki se niso
zlomili že v ognju naše artiljerije in se
ohranili povsod svoje postojanke.

Na tirolski bojni črti je napadalo več
bataljonov obrambne naše črte na visoki
planoti Folgarja, kakor vedno, je ostal na-
pad brezuspešen. Ravnotako so se izjalo-
vili sovražni napadi na Cima di Mezzodi,
na S'ef in v zgorajšnji dolini Rienz.

Na Krnu je bil odbit en napad včeraj,
drugi danes ponoči. Tudi proti Mrzlemu
Vrhu sta se izjalovila dva sunka s posebno
velikimi izgubami za Italijane. Južno-
vzhodno od te gore je vdrl sovražnik v
kratek kos jarka, a je bil s protinapadom
zopet vržen iz njega. Nov sunek dveh al-
pinskih bataljonov se je tu popolnoma zlo-
mil v našem ognju. Sovražni oddelki so bili
tu skoraj popolnoma uničeni.

Pred tolminskimi območjem so napa-
dali sovražniki osobito naše postojanke na
grebenu zahodno od Svete Lucije in pri
Selu, ki so ostale vse v naši posesti.

Odsek Plave se je nahajal pod ognjem
težkih topov. Naša artiljerija je razkropila
zbiranja sovražnika pri Plaveh. Pri Zagori
so se polastili Italijani podnevi nekoga na-
prej štrlečega dela naših jarkov, ponoči
smo jih zopet izgnali.

Pred goro Sabotin je zadušil ogenj na-
ših topov včeraj dopoldne še en napad.
sovražnik nato ni več poizkušal približati
se črtam goriškega območja. Najljutejši so
bili boji v severnem odseku Dobrdoške
visoke planote, kjer so zelo močne itali-
janske sile ponovno v množicah korakale
na napad. Sprejet vedno z uničujočim og-
njem je moral sovražnik bežati v svoja
kritja.

Napad na naše postojanke vzhodno od
Tržiča je delil usodo vseh drugih naporov
Italijanov.

Trst je obiskal včeraj dopoldne nek
sovražni letalec, ki je vržal bombo in ubil
2, ranil pa 12 prebivalcev.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

× × ×

Tudi četrti dan bitke pri Soči niso
lahi na celi bojni črti ničesar priborili,
dasi Cadorna baha, češ, da je vzel nekaj
strelskih jarkov in da je napredoval. Hva-
lil je dan pred večerom. Ljuto borenje se
bliža polagoma višku in koncu. Sovražnik
je imel tako težke izgube tako glede na
ljudi kakor z ozirom na material in je ta-
ko razsiral strelivo, da v najkrajšem času
kakor se pričakuje, njegovi napadi osla-

be. Izključeno pa ni, da bo laško vojno
vodstvo še enkrat ali dvakrat zahtevalo
od svojih čet najsikrajnejših naporov. Mi
smo tudi prepričani, da sovražnik bojne
črte ob Soči ne bo prodrl. Čim več ljudi
žrtvuje sovražnik, tem več časa bo potre-
boval, da se po boju zopet okrepi.

× × ×

Poročilo italijanskega generalnega štaba.

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) Italijanski
generalni štab poroča:

22. oktobra. Naša ob celi tirolsko
tridentinski bojni črti srečno pričeta nova
ofenziva se širi in obsega celo bojno črto
do morja. V Judikariji, kjer se je z osvojit-
vijo Monte Melini zaplenilo veliko vojnega
materijala, smo zasedli Monte sei Pini in
Tiarno Tior. V Val Lagarina je poizkušal
sovražnik protinapad na naše nove postoj-
anke na Monte Crosane; a je bil odbit, za-
sledovan in je imel težke izgube. Pri izlivu
Rienza so vdrl naše čete naprej, ravno
tako v gorovju Monte Christo in v dolini
proti Schluderbachu, kjer je bilo priborenih
nekaj strelskih jarkov in smo ujeli ujetni-
ke. V dolini Fella so drzni napadi naših čet
težko poškodovali sovražne obrambne
zgradbe; zaplenili smo tudi orožje in muni-
cijo. Leopoldskirchen je zgorel. V dolini
Seisserer so bile napadene močne sovra-
žne čete, ko so se zbirale; bile so razkrop-
ljene in so morale bežati, na bojišču so pu-
stile veliko mrličev. Na celi bojni črti ob
Soči od Kobarida do morja smo po teme-
ljiti pripravi z artiljerijo zjutraj 21. t. m. pri-
čeli napadati sovražne postojanke, ki so
jih ojačili z obsežnimi žičnimi ograjami in
z več črtami strelskih jarkov in ki so jih
branile številne sile. V ljutem osredotoče-
nem ognju sovražnih topov, pušk in ročnih
bomb je prodirala naša pehota in je osvo-
jila z bajonetnim bojem važne postojanke.
V odseku Krn smo osvojili zelo močno zgra-
jen strelski jarek pod Mrzlim Vrhom, dalje
dobro utrjene jarke na griču Sv. Lucija, se-
verno od Gorice in trdno utrdbo ob vzhod-
ni gore Sabotin. Tudi na kraški planoti so
bile prodrte mogočne črte sovražnika na
posameznih točkah; prepodili in uničili smo
sovražne oddelke in smo ujeli 1184 voja-
kov in 25 mož.

23. oktobra. Energično prodiranje
naših hrabrih in neutrudljivih čet dosega
važne uspehe na celi bojni črti. Na zahod-
nem bregu Gardskega jezera smo zavzeli
Monte Vodice severovzhodno od Cima al
Bal in zato popolnoma nadvladujemo nad
dolino Ledro. V dolini Cordevole pritiska-
mo dalje na sovražne postojanke na Col di
Lani. Osvojili smo malo, utrjeno utrdbo v
sredi gore in smo nekaj sovražnikov ujeli.
Med zgornjo dolino Boite in izviro Rien-
za so prodirale naše čete po dolini ob

strani in skozi gorovje Monte Cristallo
osredotočeno proti Schluderbachu. Sovra-
žne ovire med potjo smo uničili.

V Karniji so ponovile naše čete srečne
izpade iz visokih dolin Degano, But in
Chiasso. Sovražnik je izgubil 21 ujetnikov,
med njimi 1 častnik. Važnost naših uspe-
hov 21. oktobra v dolini Seiser, kjer smo
pokopali 426 sovražnih mrličev, se potr-
juje.

Ob zgornji in srednji Soči so napredo-
vale naše čete včeraj na Malem Javorčku,
na višini Svete Lucije vzhodno od Plav in
na griču Oslavje. Odbita sta bila dva krep-
ka sovražna protinapada na Mrzli Vrh. V
tem odseku bojne črte smo ujeli 151 so-
vražnikov, med njimi dva častnika.

Na kraški planoti so naše čete zjutraj
pričele napadati z obnovljeno silo. Ne gle-
de na močan odpor sovražnika, ki je bil
podpiran z ljutim osredotočenim ognjem
številnih učinkujočih baterij, se je posre-
čilo naši pehoti, da je po krvavem boju
prišla naprej osobito proti Sv. Martinu. V
naše roke je padlo 209 ujetnikov, med nji-
mi 50 častnikov, 7 strojnih pušk, veliko
streliva in drugega vojnega materiala.

× × ×

Poročilo z južnega bojišča.

V »Našem Jedinstvu« poroča profesor
Lovrič:

16. oktobra 1915.

13. oktobra. Vsled trajnega dežja je
danes sovražni ogenj proti Dob. prilično
ponehal. To blaženo slabo vreme vedno
zadaja Cadorni tristo jadv. Čete se mu
še nekako pokore, toda nebesni elementi
kratko in malo nočejo! Če bi imel govoriti
jaz, bi mu svetoval, naj kupi vsakemu vo-
jaku dežnik, potem bi menda že šlo!

Vendar je sovražnik v manjših oddel-
kih nekaj kratov skušal približati se našim
strelskim jarkom. Čemu to? Iz enostav-
nega razloga, da je krvavo odbit.

Napad pri Sv. Mar. je bil mnogo lju-
tejši in resnejši. Ko se je bil sovražnik pri-
bližal našim pozicijam, so začele padati po
njem kot toča kroglice iz naših smrtonosnih
cevi in strojnih pušk. Z junaškim klicem:
Ajuto, indietro, siamo perduti! (Poma-
gajte, nazaj, izgubljeni smo!) so Italijani

Poljaki.

Poljska deklaracija.

Dunaj, 24. oktobra. Po nekem poro-
čilu dunajskega dopisnega urada »Najvišje-
ga poljskega narodnega odbora« se zbirajo
v Varšavi podpisni za deklaracijo, ki se
peča z bodočim položajem Poljske. V tej
deklaraciji se zahteva od Rusije neodvisna
Poljska.

Ne da bi se prejudicirala državna ob-
lika in meje bodočega ozemlja, se je izrek-
la pripravljenost, podpirati ono obliko, ka-

odšli, odkoder so bili prišli. Dvajset t
ostalo mrtvih pred našimi postojankami.

Tudi danes je bilo artiljerijsko strelja-
nje in praske na M. V. in pri predmostju
Tol.

Velike izgube Italijanov.

Curih. Socialistična obvestila v Milanu
poročajo, da so italijanske izgube strašne.
Švicarski listi poročajo, da sodijo, da so
zbori, k so na napadli avstrijske črte, izgu-
bili eno petino vseh svojih ljudi.

Kolin, 25. oktobra. »Köln. Ztg.« poro-
ča iz Milana: Predvčerajšnjim se je pripe-
ljalo skozi Milan 11 vlakov, vsak z 18 vo-
zovi, ki so pripeljali nad 4500 ranjencev iz
bojev ob koroški meji.

Dva visoka laška častnika umrla. — Več
italijanskih polkovnikov odstavljenih.

Rim, 23. oktobra. (Kor. ur.) V Florenci
je umrl generalni poročnik Momo. Pol-
kovnik Cassoli iz Catanzara je padel na
bojni črti. Poveljniki pešpolkov št. 5, 21,
25, 53, 85 in 87 in še več drugih polkovni-
kov, uradno navedeni le z imeni, in povelj-
nik 8. alpinskega polka so vpokojeni.

Laški vojni minister v glavnem stanu.

Lučano, 23. oktobra. (Kor. ur.) Itali-
janski vojni minister se je vrnil šele vče-
raj iz glavnega stana v Rim. Z ministrskim
predsednikom Salandro in z zunanjim mi-
nistrom Soninom se je posvetoval o polo-
žaju na italijanski bojni črti z ozirom na
balkanske dogodke.

Dar soške armade vojni mornarici.

Zmagoviti vojskovodja armade ob So-
či je odposlal znatno vsoto 65.000 kron, ki
jo je določil admiral Haus zakladu za pod-
poro udovam in sirotam v sedanji vojski
padlih svojcev c. in kr. mornarice.

Italijanski novi pozivi pod orožje.

Kodanj. Italijanski konzulat je izdal
razglas, da se morajo vpisati vsi l. 1896. in
1897. rojeni Italijani.

Drugi sin generalnega polkovnika Conrada
pl. Hötendorfa operiran.

Dunaj. Nadporočnik Ervin Conrad pl.
Hötendorf, ki se je bojeval, ko je okrevl
na ranah, ob Soči, se je prehladil na uše-
sih in so ga operirali.

tera se zdi najbolj primerna za narodno-
politične interese. Kot potrebno in nujno
se zahteva ustanovitev narodnega sveta,
katerega najodličnejša naloga bi bila po-
speševanje poljskih legij. V svrhu skupne-
ga vodstva zunanje politike, naj stopi »Na-
rodni svet« v zvezo z »Vrhovnim narod-
nim svetom« v Galiciji.

Spomenik legij v Lvovu.

Dunaj, 21. oktobra. Vsled iniciative
»Najvišjega poljskega narodnega sveta«,
se je ustanovil v Lvovu odbor, katerega

LISTEK.

V be'grajskem konaku.

Belgrajski konak ne napravlja žalost-
nega, marveč samo puščoben vtis. Vrsta
zljajajočih praznih dvoran in sob, katerih ni
oplenil pohlepni osvajalec, marveč jih je
skrbno izpraznil lastnik sam, kjer se pleni,
ostane mnogo malovredne ropotije. Ne
tako v belgrajskem kraljevem dvoru. Tu
razen dveh slabih oljnatih slik, nekaj knjig
in garniture za sabljanje ni ničesar ostalo.
Ni ne starega pohištva, ne praznih stekle-
nic, ne oguljenih zastorov. Vse se je po-
bralo s toliko natančnostjo, kakor je je
zmožen le kak dvorni urad. Knjižice, seve-
da . . . Pa o teh pozneje.

Na Knez Mihajlovi cesti, sredi borne-
ga predvrtja, se dvigata oba konaka. Rme-
no pobarvani, v baročnem slogu eden, belo
pobarvan in slab posnetek našega budim-
peštanskega kluba na šefanijini cesti dru-
gi. V prvem je stanovala kraljeva družina
do svojega bega. Drugi še ni dogotovljen
in ni še nihče stanoval v njem. Med obe-
ma zgradbama leži skromno prizemno po-
slopje: kraljeva grajska straža. V novi pa-

lači mizarska dela še niso izvršena. Dvo-
rane so prostornejše, širina je zadostna,
celotna globokost pa ne presega dolžine
srednjevelike sobe. Stara palača, dasi ožja,
je dokaj prijetna in njena razdelitev, dasi
nima nič knežjega na sebi izdaja okus člo-
veka, ki je ogledal gradove visokega fran-
coskega plemstva. Ob vходу stopiš takoj v
vežo, ki dobiva svojo luč od zgoraj; iz veže
vodijo lesene hrastove stopnice v prvo
nadstropje. V prvem nastropju je najprej
precej velika sprejemna dvorana. Iz nje
prideš v knjižnico, katere pod se je udrl
in padel v spodaj ležečo prestolno dvora-
no. Vse stene so zastavljene s policami za
knjižice. Iz sprejemne dvorane se pride tudi
v delavno sobo, kjer se ob stenah istotako
dvigajo omare s knjigami. Iz delavnice vo-
dijo vrata v okroglo spalnico, na katero
meji kopalnica. Stene pokrivajo priproste
pa okusne tapete, s stropov vise kristalne
krone, edini predmeti, ki spominjajo na
bivšo določbo teh prostorov.

Najbolj zbada v oči, da skoraj po vseh
sobah kupoma leže knjižice. Vse so spravi-
li proč, le te množine knjig ne. Knjižice v
knjižnici so vseskoz numerirane in z eks-
libriji opremljene, tu gori pa novo, še ne-
urejeno blago, v spalnicih skoraj sami
francoski romani. Stara knjižnica je naj-

brže še iz zapuščine Obrenovičev; knjig
si nisem mogel natančneje ogledati, ker
so, kakor rečeno, tla udrta.

Na slepo srečo sežem v kup knjig in
vzamem eno v roke. Vezana je v rdeče
usnje z mnogimi vtisnjenimi kronami. Na
prvi strani je pod kraljevo krono velika
črka G in pod njo z zlatimi črkami posve-
tilo: »A sa Majesté la Reine Draga de
Serbie, très humblement par Karl Grau-
berg, Stockholm, Suede.« V albumu so
portreti članov vseh vladarskih hiš, genea-
logične podatke je sestavil komornik grof
Wrangel.

Poleg tega krasno vezanega zvezka
leži manjša knjiga. Tudi ta je krasno ve-
zana. Rožnata svila z zlatim tiskom. Je to
eden otroških romanov gospe Ségur. »Les
vacances«. V knjigi je še račun wiesbaden-
skega knjigarnarja na »Madame la Com-
tesse Takowo.« Kraljica Natalija je kupila
knjigo v Wiesbadnu za svojega sinka, ma-
lega princa Aleksandra, ki ga je vzela s
seboj na potovanje.

Poberem iz prahu zraven ležečo knji-
go, istotako rožnato in zlati vezano in
istotako zapuščeno. V rokah imam album
verzov Helene Karagjorgjevič: »A Treas-
ury of favorite Poems.« Na naslovnem

listu čitam pod pečatom male princezinje
posvetilo vzgojiteljice, ki je knjigo poklo-
nila »Ljubi princezinji Jeleni v prijazen
spomin, Marie Schatzmann, Sergniewka,
julija 1903.« V knjigi je mnogo vrstic pod-
črtanih, najmočnejše pa prva vrstica pesmi
z naslovom »Life« (Življenje). Glasi se:
»Life! I know not what thou art« (Življenje,
ne vem, kaj si).

Sedaj mi pride v roke knjiga z monogra-
mom »M. O.« (Milan Obrenović): »Napo-
leonove obkrajne opazke iz let 1740—
1763«, Hachettova izdaja iz l. 1872. Reči
moram, da knjiga ni bila pač niti otvorje-
na, da čista, nerabljena je bila. Zelo eno-
stavno je postopal Milan z drugo knjigo,
ki govori o reformah v Macedoniji (spisal
dr. Kleantes Nikolaides): Dal jo je preči-
tati svojemu tajniku, ki mu je potem na
koščku papirja v kratkih besedah napisal
vsebino knjige in listek prilepil enostavno
na naslovno stran. — Druga knjiga nosi
naslov: »Les brigandages en Macédoine«
ter vsebuje zaupno poročilo vladi. Ta knji-
ga je pa že iz dobe Karagjorgjevičev. Od-
prem jo in čitam na strani 49. debelo pod-
črtane vrstice. »V bistvu vodijo Angleži
ves svet za nos. Njihovo edino stremljenje
je, da si dajo od drugih pobirati kostanj
iz žriavice, vojem pa tistemu, ki si je zanje

naloga je postaviti spomenik legij. Kip bo stal na najlepšem trgu Lvova, v katerega se bodo zabijali žebelji v korist invalidnih legionarjev. Izvršitev spomenika je bila poverjena znanemu lvovskemu podobarju Kurczynskiju.

Avstrijsko šolstvo na Poljskem.

Dunaj, 21. oktobra. Avstrijska uprava na Poljskem je po ustanovitvi številnih ljudskih in srednjih šol in izdelavi nadaljnega razvojnega načrta, postavila osred-

nega nadzornika vsega šolstva v osvojenem ozemlju. Na to važno mesto je bil imenovan znani poljski pedagog in pisatelj iz Galicije dr. Marijan Reiter. Dr. Reiter je svoje mesto ravnokar nastopil.

Poljski dopisni urad v Sofiji.

Dunaj, 19. oktobra. V Sofiji je ustanovil »Vrhovni poljski narodni odbor« dopisno ekspozičuro. Naloga urada je, informirati Bolgare o poljskem vprašanju. Dopisni urad je že pričel poslovati.

Naši v Valjevu. — Bitka pri Skoplju. Rusi obstreljevali Varno in Burgas.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. oktobra. (K. u.) Uradno se razglasi:

Avstroogrski oddelki jezdecev so prijezdili v Valjevo.

Armada generala pl. Kövesz se bliža v bojih mestu Arangjelovac.

C. in kr. čete te armade, ki prodirajo na obeh straneh Kolubare, napadajo višine južno in južozahodno od Lazarevca. — Neka druga avstrijska vojna skupina je vrgla Srbe pri Ratari, 10 km južozahodno od Palanke.

Nemške vojne sile so vzele z naskokom z veliko ljutostjo branjene postojanke južno od Palanke in so pridobile Petrovac v dolini Mlava.

Pri Oršovi prepeljane avstrijske in nemške čete prodirajo v gorovju vzhodno od rečne ožine pri Klisuri. Sovražnik je bežal in je pustil ležati puške in strelivo.

Bolgari so prekoračili zadnje dni Timok na številnih točkah od izvira do izliva. Njih napadi na višine levega brega in na Zajecar, Knjaževac in Pirot napredujejo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. oktobra. Veliki glavni stan: Razširilo se je pri Višegradu pridobljeno območje.

Zasedeni so zahodno od Kolubare prehodi čez Tamnavo severozahodno od Uba.

Armada generala pl. Kövesz je doseglja splošno črto Lazarevac, severno od Arandjelovca—Rabovca (zahodno od Ratari.)

Armada generala pl. Gallwitz je z naskokom zavzela južno od Jazmjenice nadvladajočo višino vzhodno od Banicine, pridobila je na ravnini Morava z ljutimi boji D. Livadić in Zabari in je došla vzhodno od tam do črte Presednja višina, južno od Petrovca, zahodno od Meljine.

V dolini Beg je zasedena višina zahodno in severozahodno od Kučeva.

Pri Oršovi napredujoče čete prodirajo proti jugu dalje in so s svojim levim krilom dosegle Sib ob Donavi.

Bolgarska armada generala Bojadjeva je vzela greben med vrhovoma Drenova Glava in Mirkovac (20 km južno od Pirota).

Najvišje vojno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Negotin in Prahovo vzeto.

Sofija, 25. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglasi 24. t. m.:

opekel prste, obrnejo hrbet. Poročilo je iz l. 1908., torej še dovolj sveže...

× × ×

Zadnja soba v prvem nadstropju je okrogla in je morala služiti kot spalnica, kakor omenjeno. Kajti njena tapetna vrata vodijo v kopalnico in na srednji steni se na tapetah še poznajo sledovi stebričev postelje z nebom. Kdo je spal tu? Kralj Peter, princ Aleksander ali princ Jurij? Ne vem in nikogar ni, ki bi mi to pojasnil. Toda kjer je stala postelja, zopet leže po tleh kupi knjig. Po večini francoski romani, ki se jim pozna, da so bili zelo čitani. Zabeležil sem si naslove nekaterih knjig: »Krivda in sovraštvo« od Ohneta ter »Zmagovalci in premaganci orožja«. Čudno pa je tu: Prav na vrhu ležita dva močna zvezka, kakor je videti, sta bila najbolj rabljena, in sicer je to delo bivšega srbskega poslanika v Londonu Čedomila Mijatovića: »Kraljeva tragedija« — avtentičen opis srbskega krajevega umora. Prvi stavek v knjigi se začneja tako-le: »Morilci kralja Aleksandra in kraljice Drage, ki so postali v strašni noči 11. junija 1903 gospodarji Belgrada in Srbije...«

Poleg tega leži knjiga »Uganke roke« svetovnoznane pariške vedeževalke madame A. de Thébes. V knjigi je podčrtana skoraj vsaka vrstica. Torej negotovost, bojazan pred osodo?

Zraven spalnice je majhna okrogla vdolbina. Na steni se še poznajo sledovi domačega oltarja; na steni so v navpih barvah naslikani angleški. Ob vratih pa sloni fotografija kralja Petra. Spodaj je kralj lastnoročno napisal: »Spes mihi prima deus, Pierre.«

Naše čete so vzele Negotin in donavsko pristanišče Prahovo. Do zdaj znan plen: eno preskrbno skladišče, 20 železniških voz z vojnim materijalom. Ujet 1 častnik in 270 mož. Na bojišču smo našli 900 srbskih mrtličev.

Princ Ciril in armadni poveljnik sta bila v Skoplju zelo slovesno sprejeta. Mesto je bilo okrašeno z našimi zastavami in s preprogami. Vse prebivalstvo se je udeležilo sprejema in je ginjeno plakalo. Navdušenja ni mogoče popisati.

Skoplje osvojeno.

Sofija, 23. oktobra. (Kor. ur.) Bolgarske čete so popolnoma osvojile Skoplje.

× × ×

Srbija more pričakovati, kakor zdaj stoji stvari, pomoči le od Francije in od Anglije. Srbsko poročilo 23. t. m. pripoveduje o bojih pri Krivolaku (južnovzhodno od Veleša) in omenja, da so se bojevale tudi francoske čete. Prvič so se spopadle bolgarske in francoske čete pri Valandovu (južnovzhodno od Strumice). Srbi so bili vrženi proti Vardaru. Uničena je bila železnica v dolini Vardar. Bolgarski generalni štab je poročal pozneje, da so zasedli Bolgari višine zahodno od Strumice. Iz tega sledi, da francoske čete, gre za tri ali štiri polke, korakajo po ovinkih zahodno od Vardara proti Krivolaku. Bolgarske čete so zasedle tudi Veleš. Srbi beže pred njimi. Ne more se dvomiti, da so te bolgarske sile sposobne, da posežejo v boj pri Krivolaku.

Zelo močne bolgarske sile so vkorakale v Skoplje in so zasledovale Srbe, ki so bežali proti Kazanilu. O dejstvu, da gospodarijo Bolgari v srednji Vardarski dolini, se ne more več dvomiti. Poveljnik francosko-angleškega zbora pošilja, kakor se zdi, svoje sile takoj, ko pridejo v Solun, precej neposredno na srbsko bojno črto, kar povzroči lahko še težke posledice. Zdi se, da Bolgari že na več mestih v Vardarski dolini groze resno zvežam ekspedicijskega zbora z zaledjem. Pomozni zbor mora na poti v Srbijo predvsem premagati bolgarsko armado. Ne dvomimo, da te svoje naloge ne bo mogel izpeljati in da bo poražen. Mojsrsko pričeti bolgarski operacijski načrt, ki se odločno in smoteno izvaja, je ustvaril položaj, ki je za naše sovražnike zelo neugoden, če ne popolnoma brez upa na uspeh.

Medtem, ko se razvijajo dogodki v Makedoniji, pridobivajo avstrijske čete in prva bolgarska armada na prostoru med prodiranjem s severa proti jugu.

Kövöszova armada stoji že 60 km daleč v srbskem ozemlju in je pričela boje za nadvladajočo višino pri Arangjelovcu, ki odpirajo dostop v kragujevsko gorovje.

× × ×

Skoplje osvojeno.

Sofija, 24. oktobra. (Kor. ur.) Uradno poročilo o vojnih dogodkih 23. t. mes. izvaja:

Naše čete so pri Skoplju srbske čete odločilno porazile in so zasedle mesto. Sovražnik, ki je imel nad 500 mrtvih in ranjencev, je vržen na sedlo Kačanik. Naše čete so v tej smeri sovražniku vedno za petami.

Sofija, 25. oktobra. O osvojitvi Skoplja se poroča: Bolgari so zavzeli predvsem mestni del na vzhodnem bregu Vardara, ki je močno utrjen. Bolgarom se je posrečilo, da so na to prekoračili reko. Za zgornji del mesta so se bili krvavi boji s srbskimi zadnjimi četami po vseh cestah. Bil je moreč boj moža z možem.

Podrobnosti o osvojitvi Skoplja.

Sofija, 25. oktobra. O boju za Skoplje se še poroča: V mestu je vladalo veliko ogorčenje proti Srbom, ki so tamošnje prebivalstvo cele dve leti najokrutneje tlačili. Po ljutem krvavem boju se je Bolgarom posrečilo, da so sovražnika popolnoma vrgli iz mesta, ter se je s tem dovršil prvi del bolgarske vojske, ko je osvojeno glavno mesto Makedonije. Ko so Bolgari očistili mesto od sovražnika, so ga preganjali in zasedli kraje Hadžalar in Slenjo, kakor tudi Nerezi na Vardaru, nato Koplovo in železniško postajo Osman'o, nakar so nadaljevali prodiranje proti Petrovu. V smeri proti Prilipu so Makedonci osvojili Izvor in Abipašo v vzhodju Babune-planine. V ozemlju Strumice so potisnili Makedonci, pro-

dirajoči z Belšice-planine, s pomočjo Turkov čez Rabrovo proti grški meji francoske, angleške in srbske čete. Bolgarsko težko topništvo je bombardiralo pri Samokovcu del železniške proge.

Skoplje.

Že v rimski dobi je imelo Skoplje velik pomen. Za časa Nemanjićev je bilo Skoplje največje mesto z 200.000 prebivalci, danes jih šteje le še 25.000. Skoplje je bilo 112 let srbska kraljeva in potem carska prestolnica, t. j. od leta 1282. do 1394. Prebivali so v njem: kralj Milutin, kralj Stevan Dečanski, car Dušan Silni, car Uroš, kralj Vukašin. V Skoplju so zborovali državni sabori. Tu je bil razglašen tudi glasoviti Dušanov zakonik. Tu se je Dušan Silni proglasil in kronal za cara.

Tudi pod Turki je Skoplje ohranilo svoj veliki pomen; bilo je središče kosovskega vilajeta in vseh upravnih in vojnih oblasti. Skoplje leži na križišču železnice Beograd—Solun in Solun—Mitrovica. Skoplje je bilo od nekdanjih ena glavnih točk na potu, po katerem se je vršila vsa trgovina in promet od zapada na vzhod in obratno. Danes je med 25.000 skopeljskimi prebivalci polovica Turkov; ostali so Bolgari in Srbi, zraven še nekaj Grkov in Arnavtov.

Skoplje leži ob reki Vardar, preko katere vodi velik zidan most, ki ga je zgradil Dušan Silni. Temu mostu skozi dolga stoletja ni mogel škodovati ne zob časa, ne šumni valoviti Vardar. Skozi sredo mesta teče majhna reka Serava, ki se tu zlije v Vardar. Skoplje ima trg in bazar in trg za oglje. Na skali, ki se strmo naklanja proti severu in zapadu, stoji Dušanov grad. Mesto je polno džamij, ima pa tudi več cerkva, med katerimi je najpomembnejša katedrala sv. Spasa.

Boj za železnico Solun—Skoplje.

Lugano, iz Milana se poroča: »Corriere della Sera« brzojavlja: Obrambo železnice Solun—Skoplje je prevzelo 20.000 Francozov. Grškemu ministrskemu predsedniku se je poročalo, da so se razvili boji v Makedoniji v eno samo veliko bitko, ki je zelo obsežna in važna. Na več mestih nazaj potisnjene Srbe so ojačili Francozi in Angleži, da bi se lahko trdno ustalili v drugi obrambni črti. Veliko srbskih čet je bežalo v Albanijo. Bolgari zbirajo med Solunom in Petričom dve diviziji z močno artiljerijo.

Prodiranje bolgarskih in turških čet v Srbijo.

Sofija, 25. oktobra. Makedonske čete, ki se bore na najožjem delu fronte, potiskajo s turškimi četami Srbe proti grški meji. Skupine generala Bojadjeva so zasedle Maglovac in Jabukovac, in pritiskajo sovražnika proti Urovici. Srbi napenajo vse sile, da bi zaustavili napredovanje Bolgarov, ker so bili vsled izgube svojih postojank pri Urovici prisiljeni izprazniti kot, ki se nahaja med ogrsko in rumunsko mejo. Čete, ki prodirajo iz Salaša, so dosepele v Krivelj, Bor in Brestovac, ter sedaj prodirajo med krvavimi boji proti Liscu. Postojanke, ki se nahajajo v srbskem gorovju na Glogovskem, so vzeli Srbom z bajonetnim napadom. Bolgari so zasedli Ljubatovnico in se približali Bela Palanki. — Bolgarske čete, ki prodirajo ob Vlašini v smeri proti Leskovcu, so osvojile Badnico, ki tvori jugovzhoden del utrjene črte pri Leskovcu, a po uspešnem bombardiranju so osvojele utrdbe Sisavo in Oravo kot vzhodno krajno utrjeno črto. Bolgarske baterije že bombardirajo notranjo trdnjavo črto Slatine. V Skoplju je prišlo do strašnih pouličnih bojov, pri katerih je sodelovalo tudi makedonsko prebivalstvo.

6000 srbskih ujetnikov v Bolgariji.

Sofija, V Bolgarijo so do 25. t. m. pripeljali 6000 srbskih ujetnikov.

Stara Srbija obkoljena.

Zeneva, 25. oktobra. Pariški listi so polni strašnih vesti o Srbiji. »Petit Journal« poroča, da so imeli Srbi strašne izgube na ljudeh in materijalu. »Matin« poroča iz Niša, da se je moralo prekiniti z odpošiljanjem čet skozi Solun in Kragujevac. Zveze nemško-avstro-ogrsko-bolgarske čete so že popolnoma obkolile Staro Srbijo. Pomoč entente za Srbijo prihaja prepozno.

60.000 Srbov se bori v Makedoniji.

Sofija, 24. oktobra. Bolgarski listi poročajo, da se bori v Makedoniji proti Bolgarom 60.000 Srbov.

Srbska vlada se preseli v Kraljevo.

Bukarešt, 25. oktobra. (Kor. ur.) Rumunsko poslanstvo v Srbiji biva v Cacaku, dve uri od Kraljeva, kamor se preseli tudi srbska vlada.

Srbi izpraznili Kladovo.

Budimpešta. Srbi so izpraznili Kladovo.

Srbi izgubili do zdaj 23.000 mož.

Berlin, 25. oktobra. »8 Uhr Blatt« poroča: Srbi so izgubili do zdaj 23.000 mož.

Civilisti se vračajo v Zemun.

Budimpešta. Vladni komisar mesta Zemun poziva civilno prebivalstvo, naj se vrne v mesto.

× × ×

Bolgarija napade sovražnika tudi na grškem ozemlju.

Bolgarska vlada je, ko je ugovarjala pri grški vladi radi izkrcanja četverosporazumnih četi v Solunu, izjavila, da če se uvede na grškem ozemlju proti Bolgariji naperjena akcija in če se Bolgarom posreči, da potisne prodirajoče sovražne čete v grško ozemlje, bodo iz vojaških ozirov brezpogojno zasledovali sovražnika ne glede na to, če bodo morali.

Ruska pomoč Srbiji.

Stockholm. Carjevi dvorjani trde, da je car Nikolaj II. glede na nujne prošnje kralja Petra sklenil, da če le mogoče pošlje Srbiji pomoč in da odpokliče zato, če bo potrebno, čete z vzhodnega bojišča, ker iz notranje Rusije ne smejo več pošiljati čet.

Ruske obljube Srbiji.

Kristijanija, 24. oktobra. »Aftenposten« javlja iz Pariza: V srbski glavni stan je dospel carjev adjutant Viskolicko, kjer je izjavil, da bodo ruske čete najkasneje v 14 dneh poizkušale izkrcanje na bolgarski obali.

Gostoljubnost Rusije kralju Petru.

Kodanj. Poroča se, da je nameraval odpotovati srbski arhimandrit Mihael v Moskvo s posebno poslanico carja, da mu ponudi gostoljubnost Rusije za slučaj, če bi moral kralj Peter zapustiti deželo. Arhimandrit je pa moral opustiti svoje potovanje, ker so že vse železniške zveze s Srbijo prekinjene.

Kralj Peter namerava čez Prištino zbežati v Italijo.

Budimpešta. »Pesti Hirlap« poroča iz Sofije: Iz Srbije se poroča, da bo najbrže kralj Peter zbežal čez Prištino in Valono v Italijo.

Švicarska sodba o položaju Srbije.

Basel. »Baseler Nachrichten« razpravljajo v uvodniku o možnosti, kako naj pomaga četverosporazum Srbiji. Izvajajo, da se mora še enkrat poizkusiti, da se premeajo Dardanele in nadaljujejo: Seveda, tak sklep bi prepustil srbskega zaveznika med vojsko njegovi usodi, kar bi vsako človeško čustvo ogorčilo. Mali kmetski narod je četverosporazumu doprinesel toliko strašnih žrtv, da bi se moglo umevati, če ga puste zdaj brez pomoči. Nprestano je stori svojo dolžnost, preveč bi se zahtevalo, naj nadaljuje boj, dokler ne bo več mož. Da bo mogoče prepevati srbske junaške pesmi, morajo živeti le še tudi Srbi. Politično stvar Srbije naj zastopa četverosporazum ob mirovnem kongresu.

× × ×

Obstreljevanje Portolagosa in Dedeagača.

Berlin. Sofijski poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča: V petek so obstreljevali tri četrti ure Portolagos. Ob četrti na tri popoldne se je pripeljal 20 francoskih in angleških bojnih ladij, ki so otvorile ogenj, a škode niso povzročile, ubiti tudi ni bil nihče. Prebivalci so ostali popolnoma mirni. Vojne ladje so odplule proti Dedeagaču.

Obstreljevanje je pričelo Dedeagač ob četrti na 1. popoldne 8 bojnih ladij, ki so jih pozneje ojačili z brodom, došlim iz Portolagosa. Sovražno brodom je streljalo pred vsem na vojašnico in na kolodvor in je razstrelilo tudi velik rdeč mlin. Ob 11. uri 26 minut so še strašno gremeli topovi.

Lugano. »Giornale d'Italia« poroča iz Aten: Portolagos so obstreljevali, da pripravijo vse za izkrcanje čet.

Francosko uradno poročilo o obstreljevanju Dedeagača.

Pariz, 24. oktobra. (Kor. ur.) »Agence Havas« objavlja: Uradno poročilo mornarice: Dne 21. oktobra popoldne so obstreljevale bojne ladje zaveznikov zasedlašča in skladišča pristanišča Dedeagač, ne da bi bile namerile ogenj tudi na nastanjen del mesta. Razrušile so več vojaških zgradb in opazovališče na bolgarskem obrežju.

Bolgarsko obrežje proti sovražnim napadom dobro zavarovano.

Sofija. Glasilo vojnega ministra poroča: Pristanišča v Egejskem morju so dobro preskrbljena z minami in sovražni napadi ne morejo uspeti.

Italijani se udeležujejo obstreljevanja bolgarskega obrežja.

Brindisi, 25. oktobra. (Kor. ur.) Brzojavno se poroča: Neko laško brodom se udeležuje obstreljevanja in blokade bolgarskega obrežja.

× × ×

Zveza med monarhijo in Bolgarijo gotova.

Berlin, 25. oktobra. Z balkanskega bojišča se poroča: Ker je bilo prisiljeno srbsko topništvo tudi v Tekiji k molku, so Srbi izpraznili celo donavsko obalo. Sedaj se demonstirajo topovi z ruskih ladij, ki so bile Srbom na razpolago. Njihovo moštvo, kakor se zdi, misli iz Kladove pobegniti na rumunsko ozemlje.

Radoslavova izjava.

Sofija, 23. oktobra. (Kor. ur. Zakasnelo.) Proti dopisniku Wolffovega urada

je Radoslavov rekel: Naše vojaške operacije v Srbiji napredujejo naglo in ugodno; zasedli smo velik del Makedonije. Srbija je skoro popolnoma izolirana. Poraz Srbije bo skoro gotovo vplival, da se pospeši konec evropske vojne. Srbi sicer menda še vedno upajo na ententno pomoč, toda če ima ta sploh resno voljo pomagati, ne bo mogla niti priti dovolj naglo, niti učinkovito nastopiti in njene kolonialne čete bodo pod ostrim balkanskim podnebjem ravno tako brez koristi padale, kakor pred Dardanelami. Vse govori za to, da si je ententa naše razmere napačno predstavljala. Mislila je, da je naše ljudstvo proti politiki kralja in vlade in da bo z lahkoto napravila razdor in narod nahujkala. Osrednji sili in Turčiji so imeli za nas boljše umevanje in z njimi v zvezi bo Bolgarska postala važen, za človeštvo koristen faktor.

Stambulinski obsojen.

Sofija, 23. oktobra. »Neue Fr. Pr.« javlja: Ljudstvo ne obžaluje stroge sodbe vojnega sodišča proti Stambulinskemu, ki je voditelj 43 agrarnih poslancev. Bil je obsojen radi antimilitaristične propagande. Sploh pa vlada vojaška policija strogo in uspešno. Nenadoma preišče ponoči hotele in stanovanja in zapira vse sumljive osebe.

Bolgari o Angleški.

Sofija, 25. oktobra. (Kor. ur.) O vojni napovedi entente Bolgariji pišejo vladni »Narodni prava«: Vojna napoved od strani Angležev in Francozov ni napravila nobene vtisa na Bolgare, ker so jo pričakovali in ker je Bolgarija zvezana z močnimi zmagovalci Avstriji, Nemci in Turki. Vojna napoved Angleške pa prepričuje sleherne, da je ta država svetovnega roparstva k neštevilnim zločinom pridejala še enega. List navaja po času vse roparske vojne, ki jih je Angleška od 17. stoletja začela iz osvojevalnih namenov. — List nadaljuje: Tudi danes se Angleška ne bojuje za svobodo narodov, ampak vsled slavohepnosti. Namesto da bi pospeševala narodno zedinjenje vseh Bolgarov, je Angleška Bolgariji napovedala vojno in začela streljati na nezavarovano obal. Junška bolgarska armada, Bog in svetost bolgarske stvari nam bodo dali moči, da pomagamo osrednjim silam in sodelujemo na uničenju Angleške, pri osvoboditvi nji podjarmljenih narodov in morja in kaznovanju angleškega roparja, ki živi od krvi milijonov nesrečnikov na zemlji.

Senzacionalno odkritje o umoru pravoslavnega patrijarha Bogdanovića.

Budimpešta, 23. oktobra. Poročevalec »Az Esta« poroča svojemu listu: Iz različnih pisem, ki so jih našli pri hišnih preiskavah v osvojenem Belgradu, se vidi, da je bil umor patrijarha Bogdanovića, katerega so svojevčasno našli mrtvega v Bad Gasteinu, zasnovan v Belgradu. V Belgradu so sovražili patrijarha, ker je bil navdušen ogrski patrijot. V nekem dokumentu se nahaja nasvet naj se patrijarhovo bivanje v Gasteinu porabi za umor.

× × ×

Nove sijajne ponudbe Grški.

Hamburg, 25. oktobra. »Neue Hamburger Zeitung« javlja: »Londoner News« poročajo cenzurirano, da bo Angleška stavila v Atenah nove sijajne ponudbe; pa to bo zadnji prijateljski korak Angleške.

Grški odgovor.

Budimpešta, 25. oktobra. »A Vilag« ima iz Aten: Grški odgovor z obžalovanjem ugotavlja, da Angleška in zavezniki ne razumejo smeri grške politike. V zavešti, da ima Grška nalogo v mirnem delu obnoviti, kar je porušila vojna, mora grška vlada zagotoviti mir in preprečiti prevrat dogodkov.

Grški kralj pojde v Solun.

Dunaj, 25. oktobra. »Neue Freie Pr.« brzojavlja iz Aten: Najbrže se kralj prihodnji teden poda v Solun nadzorovat makedonske garnizije.

Grški generalni štab v Solunu.

Solun, 23. oktobra. Cel grški generalni štab z načelnikom generalnega štaba in z vojnimi ministrom je došel danes v Solun. Najbrže pride tudi kralj v Solun. Ministrski predsednik Zaimis je izjavil danes poslanikom sporazuma, da Grki toplo sočustvujejo s Srbijo in da bodo Srbiji pomagali, v kolikor je to mogoče v okviru nevtralnosti.

Vojno stanje na Grškem.

Bukarešta, 26. oktobra. Iz Aten se poroča: Kralj Konstantin je podpisal dekret, s katerim se proglašja na Grškem vojno stanje.

Bolgarsko-grški sporazum?

Stockholm, 25. oktobra. »Rječ« javlja iz Bukarešte, da se med Bolgarijo, Grško in Turčijo vrše pogajanja, da se sklene med njimi pogodba, kar v Petrogradu dela velike skrbi.

Atene, 25. oktobra. (K. u.) Zunanji minister je izjavil, da vest o sklepu grško-bolgarske pogodbe kakor tudi vesti o takih pogajanjih ne odgovarjajo resnici.

Grki in četverosporazum.

Milan, 23. oktobra. (K. u.) »Corriere della Sera« poroča: Na ponudbe angleškega in francoskega poslanika je odgovoril 20. t. m. grški ministrski predsednik, da bo Grška Srbijo podpirala, kadar izkrcajo zavezniški 300.000 mož. Iz Londona se dalje poroča, da Grška noče sprejeti Cipra.

Pariz, 24. oktobra. (K. u.) »Petit Parisien« poroča: Anglija je ponudila Grški, če se udeleži vojske, da dobi Jonijo, srbske okraje ob spodnjem Vardaru, bolgarsko obrežje ob Egejskem morju s Porto Lagos in Dedeagačem in Ciper. Ker je Anglija anektirala zadnja leta Egipt, ji ni na Cipru več toliko, kolikor ji je bilo prej.

Grška nevtralna.

Vivianijeva vlada pred padcem.

Lugano. »Secolo« poroča o ministrski krizi v Franciji. Zbornica več ne zaupa vladi. Tajno sejo zbornice so preprečile zvezne države, ki so zabranile čitanje aktov o politiki četverosporazuma. Vivianiju bo sledil Briand, a imenujete se tudi Clemenceau in Barthou.

Kristijanija, 24. oktobra. »Aftenposten« javlja iz Pariza: Danes zjutraj je iz Aten dospela poluradna brzojavka, ki navaja vzroke, zakaj mora ostati Grška nevtralna. Rečeno je, da je Grška Angleški zelo hvaležna za ponudbo Cipra, toda po mnenju grške vlade ni to dovolj za nevarnost, ki bi jo deželi povzročila vojna.

Pariška vest o grškem odgovoru.

Ženeva, 24. oktobra. Po neki pariški vesti je grška vlada na zadnjo angleško noto in ponudbo v Mali Aziji in Cipra odgovorila, da hoče, da se zasedaj grško-srbska pogodba ne uporabi, odklonila je angleško ponudbo in je poudarila, da mora pazljivo slediti dogodkom in ostati oboroženo nevtralna.

Med Angleško in Grško pride do preloma?

Budimpešta, 25. oktobra. »Vilag« javlja iz Aten: Po naročilu entente je angleški poslanik izročil grški vladi noto, ki z obžalovanjem ugotavlja, da želi Grška s skrajno svojevotno razlago srbsko-grške pogodbe služiti interesom ententi sovražnih dežel. Na koncu note se napoveduje, da se pretrga prijateljsko razmerje z Grško. Zaimis je šel takoj h kralju, ki se je nato posvetoval še z generalnim štabom in nato je prišla nota pred ministrski svet. Pred sklepanjem o odgovoru so zaslišali še generalni štab, ki je tudi izjavil, da se bodo vojne operacije gotovo prenesle na grško ozemlje, če ostanejo ententine čete na grškem ozemlju.

Grško-srbska pogodba.

Kolin, 25. oktobra. »Agence Havas« poroča, da atensko časopisje prinaša neko noto, ki odgovarja nazorom vlade in ta nota izraža začudenje, da se zavezniški vmešavajo v razlago srbsko-grške pogodbe. Grška pravi, da ni dolžna nastopiti z orožjem, ker Srbija ne more zbrati v pogodbi določene pomoči in ententa ni postavila kontingenta, ki bi nadomestil tisto pomoč.

Grška vlada koristi svoji zaveznici Srbiji s tem, da dovoljuje prehod ententinih čet preko svoje zemlje in ima svojo armado v vojnem stanju. Javnost je pokazala svojo globoko simpatijo za entento in vlada je zagotovila svojo dobrohotno nevtralnost. Toda Grška ne pozabi, da ima brezpogojno pravico sama odločevati svojo usodo.

Grki in Bolgari.

Atene, 23. oktobra. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Zunanji minister je izjavil, da ni resnično poročilo, da se je sklenila grško-bolgarska pogodba in da niso resnična poročila o pogajanjih ob tej priliki.

Grški častniki oproščeni vojaške službe.

Grška vlada je sklenila, da stalnih članov uredništva ni potreba klicati pod orožje z ozirom na važno službo, ki jo vrši časopisje v vojnem času. Vsled te odredbe je v Atenah oproščenih okoli 300 častnikov, ki so večinoma rezervni častniki.

Stališče Italije odvisno od Grške.

Lugano. »Times« poroča iz Rima: Sodi se, da je nastop Italije odvisen od stališča, ki je zavzame Grška. Šele, ko se izve, kaj stori Grška, sklene tudi Italija, kaj da stori.

× × ×

Kdaj bi nastopila Rumunija.

Lugano, 23. oktobra. »Corriere della Sera« javlja, da bi Rumunija samo tedaj nastopila, če jo ententa varuje pred bolgarskim napadom in pošlje 400.000 mož na Balkan. Sicer bi stvar bila za Rumunijo preveč nevarna. List pristavlja, da sta Francoska in Angleška te pogoje sprejeli.

Revolverska politika rumunskih vojsknihih hujskačev.

Bukarešta. Glasilo Take Jonescua objavlja članek poslanca Iliescua, ki grozi min. predsedniku Bratianuu s smrtjo, če ne izpremeni svoje politike.

Rumunska nedelja.

Bukarešta, 25. oktobra. Vršilo se je samo eno zborovanje, drugo je bilo odpove-

dano. Tomaž Jonescu, rektor bucareške univerze in brat Take Jonescua je pozval profesorje, naj o priliki zborovanja lige unionistov izdajo oklic na narod, pa profesorji so se uprli. — »Dreplatea« je pozvala ljudstvo, naj se ne udeleži nedeljskega zborovanja, da obvaruje deželo pred domačo revolucijo. List prinaša tudi senzačno vest, da sta Jonescu in Filipescu od ruskega poslanika dobila 300.000 leiev, da nahujskata javnost. — Bratianu pa je odločen, z železno pestjo bo vzdržal notranji mir in bo morda že v nedeljo proglasil oblegovalno stanje.

(Dosedaj še ni poročil, kako je bilo v nedeljo v Bukareštu. Op. ur.)

Radko Dimitrijevič v Rumuniji.

Kolin, 25. oktobra. Sofijski dopisnik »Kölnischer Ztg.« brzojavlja: Bolgarski general v ruski službi Radko Dimitrijevič biva v Rumuniji, kjer poizkuša s somišljeniki dobiti stik v Bolgariji, da bi povzročil preobrat. Bolgarska vlada, ki je poučena o teh poizkusih, je že storila proti Dimitrijeviču načrtno primerne korake.

× × ×

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Napadi zahodno od Čartoriske ugodno napredujejo. Kljub ljutemu odporu potiskamo sovražnika proti Stiru. Včerajšnji plen v teh bojih: 2 častnika, 1000 mož, 4 strojne puške.

Sicer na severovzhodu nič novega.

Namesnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Odbiti so bili ruski sunki južno od Kerpava, južnovzhodno od Rige.

Izjalovili so se protinapadi na 23. t. mes. vzete postojanke severovzhodno od Dvinska.

Število ujetnikov se je povečalo na 22 častnikov in 3705 mož, plen na 12 strojnih pušk in na 1 metalca min.

Slabe nemške sile, ki so prodrle severno čez Ilukst čez ravno tako imenovani odsek, so se umaknile pred premočnimi napadi zopet na zahodni breg.

Severno od jezera Drisvijati so Rusi brezuspešno napadli našo postojanko Grateni—obmejna dolina.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Položaj neizpremenjen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Avstrijske čete so vdrle zahodno od Komarova v sovražno postojanko v širini 4½ kilometra.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 23. oktobra. (Kor. ur.) Iz vojnega častniškega stana se poroča:

21. oktobra. Na bojni črti pri Rigi in ob spodnji Aa boj artiljerije. Vrgli smo napad Nemcev vzhodno od Olaja ob cesti iz Mitave. Naša letala so vrgla pri Mitavi več dvanajstoric bomb. Poizvedbe so doznale, da so povzročile bombe velike škode železnici in skladiščam sovražnika. Pri Olai so naše čete sestrelile neko nemško letalo; letalci so mrtvi. Pri vasi Planken, vzhodno od Olai, so Nemci v varstvu oblakov iz dima štirikrat brezuspešno napadli.

Na bojni črti Friderikovo—Jakobovo—Dvinsk se ni nič posebnega zgodilo. Severno od Postavi (8 km) so bili vrženi Nemci po ljutem boju iz vasi Rusaki. Ujeli smo 200 vojakov in enega častnika. Ob zavzetju avstro-ogrskih postojank južnovzhodno od Baranovic se je doznalo, da uporabljajo sovražnik proti nam strupene pline. Našli smo s takim plinom napolnjeno posodo.

Južno od Pripjatja so naše čete vzele na levem bregu Stira nekaj vasi z naskom. Ob zasedbi vasi Komarov (10 km severno od Kolkega) smo ujeli nad 400 vojakov in smo zaplenili dve strojni puški. Nemški protinapad pri Kolmek je bil odbit z velikimi izgubami za sovražnika. Severno od vasi Czernysz, južno od Kolka (13 km), so se razvili ljuti boji. Nemci in Avstrijci so v bojih na levem bregu Stira uporabljali skoraj izključno eksplozivne krogle.

Brez navedbe dneva. Veliki generalni štab poroča:

Naše čete so vzele včeraj s presenetljivim naskom v pokrajini južnovzhodno od Baranovic nemške postojanke pri vasi Eskimoviči (?), Ozekovčina (?), Novski (?) in Nozernija (?). Tekom dne smo ujeli 85 nemških in avstro-ogrskih častni-

Srbsko uradno poročilo.

Dunaj, 25. oktobra. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

21. oktober. Na severovzhodni fronti se je sovražnik polastil po vročih bojih vasi Bačevac (28 km južno od Belgrada). Srbske čete levenga krila, ki so bile južno od Belgrada napadene od močnih sovražnih sil, so se morale umakniti na postojanke pri Kosmaju (18 km jugovzhodno od Bačevca). Dognala se je navzočnost močnih sovražnih sil v ozemlju Borak—Stopojavec (prostor oddaljen 17 km jugovzhodno od Obrenovca).

Na vzhodni fronti je bila neka kolona, ki je prodrla proti vasi Kraljevo selo (25 km južno od Zajčarja), vržena od srbskih čet nazaj. Ob Nišavi nobena izpremembe. Ljuti boji ob Vlasini še trajajo. V novih provincah je osvojil sovražnik Veleš.

Na fronti francoskih čet pri Strumici in Krivolaku (oba kraja ležita ob Vardaru) nobene izpremembe.

× × ×

Rusi obstreljevali Varno in Burgas.

Rotterdam. Rusko brodogradništvo je obstreljevalo Varno in Burgas.

kov in 3552 vojakov in smo zaplenili 10 strojnih pušk in 1 top.

21. oktobra. Pri Novem Aleksinjecu (31 km severovzhodno od Tarnopola) smo vzele včeraj s presenetljivim napadom del sovražnih postojank. Ravno tako smo zavzele postojanke pri Lopuznu (9 km severno od Aleksinjca). Tekom dne smo ujeli v teh bojih 138 častnikov in približno 7500 vojakov. Zaplenili smo dva topa in veliko strojnih pušk.

× × ×

RAZMERE V POLESJU IN VOLINJU.

Krakov, 24. oktobra. »Kuryer Codzienny« poroča o bojih poljske legionske divizije v poleskih močvirjih: Razmere, s katerimi se imajo boriti zavezniške čete v pračozdih in močvirjih Polesja, so grozne. Vse ceste in mostovi so razdrti in si morajo čete sproti delati poti. Vrh tega je rusko prebivalstvo nahujskano proti zavezniškim armadam ter jim skuša škoditi kakor le ve in zna. Zavratnost in izdajalstvo sta na dnevnem redu. Seveda so se ukrenile temu primerne previdnostne odredbe.

Požari kot izdajalska znamenja.

Čudno je bilo, da Rusi ob svojem umikanju v tem ozemlju niso požgali za seboj krajev in vasi, kakor so to storili na Ruskem Poljskem. Kljub temu so bile vasi popolnoma prazne, kajti prebivalstvo se je skril po gozdovih. Le popolnoma oslabele starci in starke so ostali po vaseh in ti so skoraj vedno v zvezi z vohuni. Glavno znamenje za izdajanje gibanja naših čet so požari. Kakor hitro maršira skozi vas naša pehota, takoj izbruhne požar v kaki posamezni hiši, ako pa gre skozi artiljerija ali pehota, začne goreti več hiš obenem. Po močvirjih in gozdovih, kjer ni hiš, so nanosili velike kupe suhega dračja, ki ga zažgo, da naznanijo dohod naših čet.

Boji s kozaki.

Kozaki igrajo v poleskih močvirjih in gozdovih veliko vlogo. Na svojih lahkih konjih pridejo po skrivnih stezah, ki so znane le tamošnjim domačinom, našim prednjim stražam neredko za hrbet ali pa iznenada napadejo oddelke, ki delajo ceste in mostove. Naša konjenica ima neprestane boje s kozaki. Oddelek legionske ulancev pod poveljstvom viteza plem. Pruszyńskiego je nekega dne razpršil dve stotnjici kozakov. Legionsari so imeli štiri ranjene, med njimi poveljnik Pruszyński, ki so jih prenesli v neko poljsko hišo, nato pa odhiti po zdravniško pomoč. Komaj so ulanci odšli, so že privihrali kozaki in na grozovit način umorili ranjene ulance. A kmalu jih je doletela usoda; zasledujoče čete so izsledile njihovo skrivališče in do zadnjega usmrtili.

Povdariti je treba, da poljsko prebivalstvo niti v enem slučaju še ni bilo udeleženo na vohunstvu in izdajalstvu proti zavezniškim četam, dasi si vsled tega nakopava sovražstvo rusofilnih sosedov.

× × ×

V BESARABIJI.

Črnovice, 25. oktobra. Po popolnoma izjalovljenem prodirnem poizkusu v prvih dneh oktobra, sovražnik napada s konjenico in s pehoto, ker mu manjka streliva. Naši so v zadnjih dveh dneh odbili tri ruske napade. Nek polk donskih kozakov je imel močne izgube. Padli so skoraj vsi, med njimi tudi poveljnik polka in dva visoka častnika.

OB SERETU.

Črnovice. Ob Dupu soteski blizu izliva Sereta so Rusi včeraj in predvčerajšnjim ponoči močno napadali. Kriti po gozdu so prodirali podnevi in se izkušali približati našim postojankam. Naše čete, ki so jih opazile pravčasno, so jih sprejele z ognjem strojnih pušk in artiljerije. Boj je trajal celo noč. Sovražnik je le na nekaterih mestih prišel do naših žičnih ograj, a bil je kmalu odbit.

RUSKI VELIKI KNEZ PADEL NA BOJISČU.

Baselj. »Nationalzeitung« poroča iz Petrograda: V nekem inseratu častnikov gardnega artiljerijskega zbora, ki poziva na udeležbo ob cerkvenem letnem spominu na padle častnike, je črtala cenzura prvo ime v seznamu padlih častnikov. Sodi se, da je padel neki veliki knez, kar še do zdaj ni bilo znano.

NAŠA UPRAVA NA RUSKEM-POLJSKEM.

Krakov, 25. oktobra. »Nova Reforma« poroča: V osvojeni Poljski se ustanove generalni inspektorati v Kielcah, Radomu in v Ljublinu. Generalnim nadzornikom so imenovani generalni majorji baron pl. Stillefried, Madziera in Lustig.

GRADBA PORUŠENIH VASI NA SEVERNEM OGRSKEM.

Uradno se je doglalo, da je bilo vsled vpada Rusov oškodovanih v severnoogrskih okrožjih: Homona, Szinna, Stropko in Mezölaborc 138 občin; skupna škoda na podrtih ali poškodovanih poslopih in drugem znaša 11.250.000 kron. Podrte vasi se znova grade deloma s pomočjo zasebne pomočne akcije, deloma z vladno podporo. Posamezni ogrski plemiči, kakor Szechenyi, so prevzeli zgradbo celih vasi. Domoči, ki se zgrade z državnim denarjem, se deset let ne morejo ne prodati ne dati v najem ali zadolžiti in tudi ne razdeliti. Po desetih letih se državni prispevek vključuje na prvo mesto ter bo iz kupčičke v prvi vrsti vrnil vladni dano podporo. Nove oziroma prenovljene vasi dobe svoje cerkve, šole, ljudske izobraževalne domove, dalje se izvede kanalizacija, preskrbe globoki vodnjaki; tudi posamezne hiše se zgrade po načelih moderne higijene. Vsa gradbena dela nadzoruje posebna vladna komisija.

STRAŠNO POMANJKANJE IN DRAGIJA V MOSKVI.

London, 23. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča 22. t. m. iz Petrograda: Notranji minister Hvostov je sinoči nenadoma odpotoval v Moskvo. Pomanjkanje in draginja je v Moskvi radi slabe železniške uprave in železniških zvez hujša, kakor je bila kdajkoli.

Kodanj, 24. oktobra. (K. u.) »Berolinska Tribuna« poroča iz Petrograda: Ministrski svet se je zbral v izredni seji, v kateri se je pečal z vedno večjo draginjo vseh živil. Poljedeljski minister je pooblaščen, da ukrene, kaj naj se zgodi z živino iz izpraznjenih dežela. Notranji minister Hvostov je stavil več predlogov, kako naj se prepreči škodljiva špekulacija z živili. Ministrski svet je odobril nekaj predlogov, a vsebina ni znana.

VELIKI NEMIRI V RUSIJI.

Stockholm. V Stockholm dohaja zopet veliko poročil o težkih nemirih v celi Rusiji. V petrogradski državni tiskarni so našli prepovedane oklice, ki so jih zaplenili. V Petrogradu so obesili radi veleizdaje več oseb.

OBISKI VOJNIH UJETNIKOV V RUSIJI IN V AVSTRIJI.

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) Po dogovoru, ki sta ga sklenili avstrijska in ruska vlada, odpotujejo po tri odposlanci damskega Rdečega križa v Rusijo in v Avstrijo, da pregledajo bivališča ruskih, oziroma avstrijskih vojni ujetnikov. V Avstrijo odpotujejo poslaništvo bodo spremljale tri sestre ruskega Rdečega križa; odposlaništvo, ki odpotuje v Rusijo, tri sestre našega Rdečega križa. Damski delegati so odpotovali predvsem na Dunaj, kamor so došli pred nekaterimi dnevi. Gospode je včeraj sprejel zunanji minister baron Burian, jutri jih sprejme v avdienci Njegovo Velikanstvo. Čez nekaj dni se vrnejo na Dansko, od tam pa nastopijo prej ko mogoče svoje poslaništvo.

GENERALU RENNENKAMPFU

so, kakor poročajo iz Rusije, odvzeta vsa vojaška dostojanstva.

Izgube na morju.

Nemška križarica potopljena.

Berlin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča: Veliko križarko »Prinz Adalbert« je z dvema streloma potopil nek sovražni podmorski čoln pri Libavi. Žal, da se je mogel rešiti le mal del posadke.

Načelnik mornariškega štaba.

× × ×

Križarka »Prinz Adalbert« je bila izpuščena v morje leta 1901. Obsegala je 9000 ton, prevozila je 21 morskih milj na uro, oborožena je bila s 26 topovi, dolga je bila 124,9, široka 19,6 m in je štela posadka 591 mož.

Tudi angleška prevozna ladja potopljena.

Kolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) »Kölnische Zeitung« poroča: Nek nemški podmorski čoln je potopil 20. t. m. pri otoku Wight neko angleško transportno ladjo. Parnik se je nagnil in potopil. Veliko vojakov je skočilo s krova.

Še en prevozni parnik potopljen.

Berlin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Dopisnik Wolffovega urada v Atenah poroča: Tukajšnji listi poročajo, da je bil potopljen pri Cagezi ob južnozahodnem obrežju solunskega pristanišča angleški transportni parnik »Marketti« s 1000 angleškimi vojniki, z municijo in s strežniki bolnikov. Rešenih je bilo 83 mož.

Izgube angleške mornarice v Sredozemskem morju.

London, 24. oktobra. (Kor. ur.) Mac Navara je na vprašanje poslancev končno odgovoril, da je angleško brodogradništvo v Sredozemskem morju izvzemši divizije Royal Naval izgubilo 119 častnikov in 1463 mož.

Izgubljene francoske ladje v Sredozemskem morju.

Pariz, 24. marca. (Kor. br.) »Petit Parisien« poroča uradno: Od 1. do 20. t. m. so potopili sovražni podmorski čolni v Sredozemskem morju sledeče francoske parnike: »Provincia«, »St. Marie«, »Antone« in »Admiral Amelin«. Prvi trije so bili prazni, posadke so rešili. Na »Admiralu Amelin« je izgubilo življenje 64 mož.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

V Champagni so napadli Francozi po najmočnejši pripravi z ognjem pri Tahure in našo severno od Le Mesnil naprej zavito postojanko. Pri Tahure njih napad ni bil v našem ognju popolnoma izveden. Pozno zvečer so se ob naprej štrlečem kotu severno od Le Mesnil še ljuto bojevali. Severno in vzhodno od tam je bil odbit napad s težkimi izgubami za Francoze.

Najvišje vojno vodstvo.

Poročilo francoskega generalnega štaba.

Pariz, 21. oktobra, ob 3. uri popoldne. Tekom sinoči javljenega obstreljevanja vzhodno od Reimsa na 8 do 9 km dolgi bojni črti med streliščem in Prunay so ponovili Nemci svoje napade, ki so se bili v tem ozemlju že prejšnji dan, klavarno izjalovili. Kljub ljutosti pirpravljalnega artiljerijskega ognja in kljub ojačeni gostosti dušljivih plinastih oblakov je bil sovražnik zopet poražen. Napadalcu so trikrat poizkusili vdreti v naše postojanke. Oslabljeni po ognju naših strojnih pušk in po toči naše artiljerije so se ustavili končno pred našimi žičnimi ograjami in niso dospeli na nobenem mestu do naše prve črte strelskih jarkov. Tekom noči smo vrgli istotako nek nemški napad na naše postojanke v gozdu Givenchy, severovzhodno od Souchez. Na Lorenskem se je popolnoma izjalovil nek presenetljiv napad na naše opazovalne straže vzhodno od Mancela. — Z ostale bojne črte se ni nič poročalo.

Iz francoske zbornice.

Pariz, 23. oktobra. (Kor. ur.) »Temps« poroča: Vojni minister je zbornici predlagal, naj se svetilni plin in vse surovine za izdelovanje razstrelil odtegnejo uporabi. Predlagalo se je tudi, naj se v vseh krajih z nad 3000 prebivalci določi odbor, ki bodo določali najvišje cene živilom. Na predlog 300 poslancev je zbornica sklenila, naj vlada odredi, da bodo vsi v vojno službo pozvani rodbinski očetje z nad štiri otroci, in če so vdovci, z vsaj tremi otroci po možnosti uporabljeni v etapni službi v notranji črti.

Papež in belgijski kralj.

»Frankfurter Zeitung« javlja 21. oktobra iz Lugana: Kakor poroča »Secolo«, je sveti oče naprosil belgijskega kralja, naj začne iniciativo za mir, pa je kralj to odklonil.

Velikanske angleške izgube častnikov.

London, 21. oktobra. »Times« poroča: Od 25. septembra so izgubili Angleži 1541 častnikov.

Angleži zahtevajo novo ministrstvo.

London, 24. oktobra. (Kor. ur.) »Times« poroča: Vedno večje je število poslancev, ki zahtevajo, naj se izpremeni vlada.

Angleški kralj v Franciji.

Le Havre. Nek tukajšnji list poroča: Angleški kralj Jurij je prišel predvčerajšnjim v Havre, kjer si je ogledal angleške tabore. Zvečer je zapustil mesto.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 24. oktobra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli« poroča iz turškega glavnega stana: Naša artiljerija je v Anaforti močno poškodovala sovražne strelske jarke. Naša artiljerija je zadelo neko sovražno torpedovko, ki je obstreljevala okolico Djongbaira. Opazovalo se je, da se je dvigal gost dim in eksplozija. Zadelo torpedovko je neka druga sovražna torpedovka vlekla v Imbros. Pri Ari Burnu in pri Sedilbahru od časa do časa ogenj artiljerije in pehote. Sicer nič posebnega.

Avstralcev padlo na Dardanelah 68.700.

Amsterdam, 25. oktobra. Newyorški »Sun« poroča iz Melbourne: Avstralska vlada izjavlja, da znašajo izgube Avstralcev na Dardanelah 68.700 mož.

NEMŠKI VELEPOSŁANIK V CARIGRADU OBOLEL.

Carigrad, 24. oktobra. (Kor. ur.) Nemški veleposlanik baron pl. Wangenheim, ki se je vrnil šele pred kratkim iz Nemčije z dopusta, je resno obolel. Veleposlaniške posle vodi veleposlaniški tajnik baron pl. Neurath.

»DO ZADNJE BESEDE IZMISLJENO.«

Berlin, 29. oktobra. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allgemeine Ztg.« izvaja od nadpisom: Do zadnje besede izmišljeno: »Gazette di Lausanne« si pusti po beguncih iz Palestine v svoji 12. številki pripovedovati, da vadijo na Oljski Gori na tisoče turških vojaških novincev in da so priredili na Golgati pomočni prostor, kjer turške čete vadijo vsak dan pod poveljstvom nemških podčastnikov. Uradne poizvedbe so dognale, da je v poročilu izmišljena vsaka beseda. Niso ne turške in ne nemške čete onečastile svetih mest, marveč onečastujejo jih tiste oblasti, ki izrabljajo častitljiva pojma Oljsko Goro in Golgato za vojsko laži proti Nemčiji.

Dnevne novice.

+ Zasedanje hrvatskega sabora. Kakor se poroča, se skliče hrvatski sabor po zasedanju ogrsko-hrvatskega parlamenta, ki se sestane novembra t. l. Med drugim pride v hrvatskem saboru v pretres tudi vprašanje novega skupnega grba monarhije. Pri tej razpravi razloži tudi hrvatski ban svoje stališče. Razen tega se bo sabor bavil z raznimi tekočimi predmeti.

+ General Borojević je imenovan za častnega meščana mesta Broda na Savi na Hrvaškem.

+ Odlikovanja. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 79. pp. Josip Čada in Ignacij Hirschl; poročnik 87. pp. Josip Rankel. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: tit. desetnik Šmalc Iv., tit. poddesetnik Lenič Anton in Mežnar Ivan, infanteristi Drolc Edvard, Geržinič Ivan, Hodnik Anton, Kozar Franc, Kumelj Franc, Peterca Anton, Peternel Ivan, Plevel Franc, Rus Anton, Slatnar Peter, Štefančič Martin, Svetlin Anton, Vizintin Anton, Zajc Franc in Zaveršnik Franc, vseh 18 pri 17. pp.

+ Predmeti proti mrazu za vojake na bojnem polju. C. in kr. etapno višje poveljstvo je v svrhu enotnega postopanja odredilo, da se ne sme pošiljati ali oddajati darovane predmete za obrambo proti mrazu neposredno armadi na bojnem polju, temveč da je taka darila oddati nabiralnici daril v naturalijah c. in kr. vojnookrbovalnega urada v Ljubljani (c. kr. deželna vlada, Simon Gregorčičeva ulica 20, pritličje).

— Ranjen je bil poročnik domobranskega polka g. Mihael L e v e c, ko je dne 19. t. m. ponoči okrog 10. ure pregledoval svojo stotnijo. Sovražna krogla ga je zadela v bok. Poročnik Levec je stal skozi več mesec na čelu svoje hrabre stotnije v najhujših bojih kot pravi junak in si je kot rezervni častnik zaslužil in prejel že 3 odlikovanja: srebrno hrabrostno svetinjo ter navadni in srebrni »Signum laudis«. Upamo, da rana ne bo nevarna in da se g. Levec kmalu zopet vrne med svoje korenjaške fante — že tretjič.

V Gradec v rezervno bolnišnico so prišli dne 20. t. m.: Jožef Ogorevc, Piršen breg pri Brezicah; Franc Zorman, Studeno pri Postojni; Janez Vidmar, Rifenberg pri Gorici; Janez Kozmina, Nabrežina; Valentin Hubivnik, od Velikovca; Franc Kokalj, iz Kranja; Rajmund Košir, Sv. Lovrenc pri Mariboru; Jakob Geš, Mežganci nižje Ptuj; Jakob Tinanec, Ruše pri Mariboru; Jakob Štrukelj, Turjak; Peter Razpet, Cerkno na Goriškem. Notranje bolezni; revmatizem.

— Na severnem bojišču je padel poddesetnik Anton Pilar. Padel je ob Dnjestru pri Černelicah. Zapušča zalujočo sopogo, tri brate in tri sestre. Lahka mu galska zemlja. N. v. p.

Maksimalne cene za živino. Objavili smo od c. kr. deželne vlade določene najvišje cene za klavno živino, ki gredo pri volih do 2 K 20 h in pri pitanih prešičih do 2 K 70 h žive teže. Od klavne živine pa se mora ločiti plemenska živina, za katero ni določena nobena cena in se mora kupovati po plemenski kvalitativni vrednosti.

Iz italijanskega bojišča pišeta gg. And. Uršič in Ivan Franke dr. Lampetu: Smo tukaj v Florenci! Vse dobro! 20. septembra smo odpotovali (iz Kremone) brez nemira! Meščanstvo je dobro. — Dopisnica je pisana italijansko. Naslov: Firenze, Via de Robbia 51.

— Imenovan je za župnika newyorške slovenske župnije sv. Lovrenca v Ameriki č. g. J. O m a n.

— Morilec orožnika Štrukelj prijel. Dne 21. t. m. so orožniki pri Trebelnem blizu Mokronoga izsledili morilca Štruklja,

ki je poizkušal bežati. Orožniki so nanj streljali. Štrukelj je bil večkrat zadet. Ranjenega morilca so pripeljali v Ljubljano, kjer pride, ko ozdravi, pred vojaško sodišče.

— Padel je na severnem bojišču tovarnar dežnikov Anton Fornara iz Celja.

— Mrtvi pišejo. Iz Cirkovec se poroča: Jož, Zafosnik iz Dragonje vasi, predmojster pri oddelku strojnih pušk, je bil njegovim starišem naznanjen, da je dne 17. avgusta t. l. na južnem bojišču pri Dobrodu padel. Pred kratkim so dobili stariši dopisnico z dne 23. avgusta, na kateri piše, da je ujet in ima zdrobljeno levo nogo.

— Linijskemu ladjinemu poročniku Gustavu Klasingu, uničevalcu laškega zrakoplova »Citta di Ferrara« je poklonilo mesto Reka srebrno spominsko diplomo.

Divji kostanj. Ker je c. in kr. dvorno lovsko vodstvo svojemu mnogoletnemu dobavitelju Viktorju Rohrmannu za zadnja dva vagona včeraj zvišalo ceno, plačuje le-ta sedaj divji kostanj po 12½ kron za 100 kg.

Primorske novice.

— Posledica laškega zračnega napada na Trst. Rešilna postaja v Trstu je bila dne 24. oktobra ob 4. uri 20 min. popoldne telefonično pozvana na državni kolodvor, katerega so Lahi obmetavali z bombami. Zdravnik je našel na licu mesta dve osebi mrtvi in 13 oseb ranjenih, katere so prepeljali v tržaško bolnico. Na licu mesta so intervenirale civilne in vojaške oblasti. Trst je v velikem ogorčenju nad laškim vandalizmom.

Umrla je 25. t. m. v deželni bolnici v Ljubljani Marija Rožič, 73 let stara vdovabegunka iz Kojškega pri Gorici, nazadnje stanujoča v št. Vidu nad Ljubljano.

Nesreča. V torek 19. oktobra se je pripetila pri Sv. Luciji grozna nesreča. Nad vasjo se je ob 4. uri popoldne razletel 15 centimeterski šrapnel, kojega prazni ovoj je priletel na hišo Petra Kovačič (čevljarja), ubil ondi petošolca Andreja Kovačič in ranil staro mater. V četrtek jutraj smo ga pokopali. Človek ne vé ure ne dneva.

Strokovne šole za begunce iz južnih dežel. Pomočni odbor za begunce iz južnih dežel je storil primerne korake in tudi dosegel, da se v begunskih taborih otvori primerne strokovne šole. Tako so za begunce iz Fojane, Mariana in Pierisa otvori pletarska šola, za begunce iz Gorice, Solkana in Mariana strokovna šola za pohištvo in stole, za begunce iz Gorice in Mirna čevlarska strokovna šola in čipkarske šole za one begunce iz južnih krajev, kjer je čipkarstvo domača industrija. Duhovniki in učitelji med begunci so naprošeni, da gredo pri tem gori navedenemu odboru na roko. Profesionalisti in specialisti raznih obrti, ki bi bili sposobni za poučevanje, naj se obrnejo na pomočni odbor (Dunaj, IV., Favoritenstrasse 25.).

Zvišanje pokojnin tržaškim mestnim uradnikom in učiteljem. L. 1910. je bivši tržaški mestni zastop ugodil dolgoletnim prošnjam in zvišal mestnim uradnikom in učiteljem plačo in stanovanjsko doklado, toda le pod pogojem, da se povišek ne všteje v pokojnino. Umirovljenci so pet let zastoj prosili, da bi se jim zvišali prejemki v razmerju povišanih aktivnih plač. Te dni pa je vse prizadete veselo iznenadila naredba cesarskega komisarja, glasom katere imajo veljati od 1. oktobra t. l. dalje za odmero pokojnin aktivitetni prejemki v celoti. To naredbo je tudi ostalo tržaško prebivalstvo z zadoščenjem pozdravilo.

Iz Kobarida je došlo pismo, ki naznaja, da so Italijani aretirali neko celo družino Uršičevo in neko krčmarico izven kraja.

Cene v Trstu. Za čas od 25. do 31. oktobra je določena cena koruzni moki na 60 vin., rižu pa na 2 K za kilogram.

Konj je sunil v Prvačini na kolodvoru 18 let starega žel. delavca Tomaža Novotny v prsi tako močno, da je moral iskati zdravniške pomoči v tukajšnji deželni bolnici.

Ljubljanske novice.

Ij Podpisovanje vojnega posojila. III. avstrijsko vojno posojilo so pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana, podpisali med drugimi: Viljem Spitzer, Ljubljana, 20.000 kron; Trgovska in obrtniška zbornica, Ljubljana, 10.000 K; Ivan Končina, Gorenja vas, 10.000 K; Jurej Šterk, Vinica, 5000 K; Anton Tonejc, Ljubljana, 5000 K; T. Mencinger, Ljubljana, 5000 K; A. Pogacnik, Cerknica, 3000 K; Amalija Kmetitsch, Ljubljana, 1200 K.

Ij III. 5½% avstrijsko vojno posojilo. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani je subskribirala za lastni račun 1.000.000 K III. 5½% avstrijskega vojnega posojila.

Ij Umrla so v Ljubljani: Helena Potočnik, zasebnica, 72 let. — Jano Bedraš, ruski vojni ujetnik. — Evgenija Franz, hči mehanika, 6 let. — Angela Pustavrh, re-

jenka, 1 mesec. — Fran Janušek, Ivan Meča in Filip Mlakar, pešci.

Ij Otrobe za konje bo oddajala mestna aprovizacija jutri v sredo, dne 27. t. m. Interesentje naj se oglase od 8. do 9. ure zjutraj v I. nadstropju srednjega trakta na mestnem magistratu.

Ij Otrobi v mestni vojni prodajalni. Za perutinarje se na drobno prodajajo otrobi v mestni vojni prodajalni na Turjaškem trgu.

Ij Zrebanje velike loterije »Slovenske Straže« se vrši danes ob 6. uri zvečer v Ljudskem Domu, I. nadstropje.

— Začasno odgodenje sprejema tovarov na državni železnici. V petek dne 29., v soboto 30. in v nedeljo dne 31. oktobra državne železnice ne bodo sprejemale civilnega tovornega blaga.

Ij Važno za stariše ali njih namestnike. Vse one šoloobvezne, torej 6 do 14 let stare otroke, ki ne hodijo v nobeno šolo, bodisi ker se doma poučujejo, bodisi ker ne morejo hoditi v šolo zaradi različnih telesnih hib, oziroma duševne nesposobnosti, morajo stariši ali njih namestniki v treh dneh ob navadnih uradnih urah zglašiti v mestnem popisovalnem uradu v pritličju Galebtove hiše na desno. — Otok, ki ne hodijo v šolo radi tega, ker šola še ni otvorena, ni treba priglašati.

Mobilizacija v Soliji.

(Dopis iz Sofije.)

Ob treh zjutraj dne 29. septembra so zazvonili vsi zvonovi po solijskih cerkvah — ljudstvo v prestolnici je tako izvedelo, da se je začela mobilizacija. Mesto je bilo kakor oživiljeno izza sna: ob prvi zori hodijo po ulicah skupine; dijaki vseučilišča in gimnazij se zbirajo v sprevoje in pojejo staro pesem o bratovski vojski:

Zavezniki, razbojniki,
Lokavi, podli in brez srama,
Porušili, oplenili
Sto ste svetih nam hramov.

Bolgarska mladina je korakala pojoč o pesem po ulicah in nosila na čelu sprevoje bolgarsko, avstrijsko in nemško zastavo, ob njih pa se je drenjala množica ter vslikala in pela z njimi. Ljudstvo je v vedno večjih množicah prihajalo pred zunanje ministrstvo, pred avstrijsko in nemško poslaništvo ter prirejalo ovacije. Izpred srbskega poslaništva je odmevala pesem Macedoncev: »Že je prišel osvete dan.«

Krog poldne je bila večina moških v Soliji že v uniformi. Napotim se proti uredništvu »Kambane«. Uredništvo in tiskarna sta zaprta, mali sluga mi pa veli, da so uredniki pri vojaki. »Kje je urednik g. Kristo Stančev?« ga vprašam. — »Pri makedonsko-drinopolskem domobranstvu v aprilski vojašnici.« Električni tramvaj ne funkcijonira, zato moram peš drvit v predmestje. Ravno na periferiji mesta stoji krasna šolska zgradba, ki je sedaj prekrščena v aprilovsko vojašnico. V njej vsepovsod vrve vojniki. Tu je središče makedonskega zbora. Z vseh strani prihajajo makedonski Bolgari: iz tracijskih gor, iz Male Azije, izpod grškega Olimpa, iz rumunske Dobrudže, a največ jih je iz srbske in grške Macedonije: Od Ohridskega jezera, s Šar-planine, s Strumice in od Kavale. Mnogo jih je, ki še nimajo uniform: poleg črne suknje vidiš kmečko surko s sivim stercem, ki ima prsi polne kolajn, koraka osemnajstleten mladenič.

Ravno so se postavili v vrste po širokem dvorišču. Na povelje nastane tihota, mlad častnik stopi naprej in izpregovori tem prostovoljcem nekoliko besedi: Tovariši! Sedaj se boste učili zelo priprostitih stvari: levo, desno in obračati se. Pa tega ne smete omalovaževati, ker so Nemci na tem temelju zmagali vse sovražnike. V imenu božjem!

Velike vrste se začno deliti v majhne oddelke in monotono je začelo odmevati po dvorišču: Leva, desna, leva desna, eden, dva!

Pogled mi obstane na zadnjem teh oddelkov. Tu je bil Kristo Stančev, urednik »Kambane«. Pozdraviva se; desnetnik je ter poveljuje temu oddelku. Iz minule vojske sta mu ostali za spomin dve hrabrostni svetlinji. Hitro izpregovori par besedi, ker njemu nedostaja časa za daljši pogovor. »Nas Macedoncev je že nad 50.000,« mi pravi. Zbrani smo v posebni diviziji ter imamo svojega posebnega poveljnika, svojo konjenico, topništvo itd. Posloviti sva se morala in odšel sem nazaj v mesto. Spotoma srečam častnika, ki me je oddaleč pozdravil. Ko se približam, vidim, da je to eden poslancev kmečke stranke, ki jo splošno smatrajo za rusofilno. Kakor bi se hotel opravičiti, mi pravi: »Kot politiki smo vse storili, da preprečimo vojsko. Ker je pa že tako daleč prišlo, hočemo vsi — cela opozicija — izvršiti svojo dolžnost kot vojaki.«

Nehote sem sklonil glavo pred toliko narodno zavednostjo in pred to strankarsko zrelostjo.

Na predvečer mobilizacije je obelodanil rusofilni list »Mir« prekrasen članek poslanca Borisa Vazova pod naslovom:

»Opozicija, vlada in domovina«. Tu piše: Bodočnost bo pokazala, kdo je imel prav: opozicija ali vlada. Toda sedaj se hočemo žrtvovati za milo domovino. Kadar se dvigne zastava Bolgarije in njene vojske, morajo izginiti vsi strankarski prapori. Tako delajo vsi narodi, ki zavzemajo v svetovni družini ugledno mesto, tako stori tudi bolgarski narod!»

Mobilizacija se nadaljuje. Mirno, brez hrupa in krika prihajajo tropi za tropom, izpreminjajo se vode, stotnije in bataljone. Niti enega pijanca ni po cestah, vse je slovesno in resno, samo tu in tam se zasliši pesem »Zavezniki, razbojniki«, a kmalu zopet utihne.

Vlak za vlakom odhaja proti srbski meji. Iz njih se prikazujejo vojaške glave, mirne in zamišljene, le tu in tam se iz kakega vagona oglasi pesem. Divizija za divizijo se pomika tje, kjer se odloči usoda balkanskih Slovanov.

Še nekaj poročil z Balkana.

Črna gora.

Berolin, 23. oktobra. »Vossische Ztg.« poroča: Z ozirom na napade lista »Idea Nazionale« proti Črnigori, zanikava črnogorski generalni poslanik v Rimu, da je zadržanje dežele dvoumno. Večji del črnogorske vojske, okoli 50.000 mož, se nahaja v Sandžaku Novibazar in v okolici Višegrada, da krije levo srbsko krilo in da zapira Avstrijcem pot. V Albaniji stoji menda 4000 mož. Osvojitev Skadra je bila baje zahtevana od samega prebivalstva. Poslanik pravi, da morajo imeti Črnogorci reko Bojano; da jim je mogoče deželo preskrbeti z živili. Ruski poslanik pl. Giers je odpoklican, ker je obolel. Kralj in ljudstvo želi vojskovati se in zmagati. Pošlje naj se jim težkih topov, preskrbi z živili, priti na pomoč s četami in tedaj se bo videlo, kaj morejo storiti in prenesti v zvezi z zavezniki.

Kralj Ferdinand in prestolonaslednik

Boris črtana iz ruske armade.

Iz Rotterdamu se poroča 24. oktobra: Car je črtal bolgarskega kralja Ferdinanda in prestolonaslednika Borisa iz liste ruske armade ter prepovedal vojaškim in civilnim osebam nositi bolgarske redove.

Obenem se je z manifestom razglasilo, da se vsi v Rusiji živčijo Bolgari od 15. do 45. leta, ki hočejo postati ruski podaniki, uvrste v rusko armado.

Angleške čete v Srbiji.

Iz Amsterdamu se poroča 24. okt.: »Daily Telegraph« trdi, da so angleške čete vkorakale v Srbijo.

K izkrcavanju v Solunu.

Iz Soluna se poroča: Vojne ladje zaveznikov so iz strahu pred sovražnimi podmorskimi čolni se umaknile v severni plitki del luke.

Armada v službi kulture.

Z vojnega tiskovnega stana se poroča, da je zdaj Bukovina zvezana z ogrskimi državnimi železnicami s progo Dornavatra-Felsóborzjo in da je dograjena druga črta Jakoben-Borza, ki tvori zvezo z Marmarosom. Veliko novih cest in mostov so zgradili vojaki v Karpatih in drugod. Vojaki so zgradili v Bukovini tudi veliko mlinov.

Novi ameriški podmorski čolni dobavljani Angliji.

Amsterdam. Ameriški listi so 3. t. m. poročali iz Bostona: Brodovje novih ameriških podmorskih čolnov, ki je pridrženo angleškemu brodogradu pri Gibraltarju, se je prepeljalo čez Atlantsko morje. Podmorske čolne je spremljala topničarka »Canada« in pomožna križarica »Calgarian«.

Družine vpoklicanih v vojno ali pomožno službovanje naj si omislijo novo knjižico pod naslovom:

Pravice vpoklicancev v vojno službovanje in njih družin do vzdrževalnin (preživnin, državnih prispevkov k preživljanju) podpor in preskrbnin.

Iz te knjižice zvedo natančno, do kakih preskrbnin imajo pravico in kaj jim je storiti, da jih dobe, če se jim je prošnja neopravičeno odbila. S to knjižico si lahko vsakdo sam pomaga, ker je pisana poljudno, da je razume vsak, ki zna čitati in obsega vse potrebne vzorce za tozadevne prošnje. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani za nizko ceno K —.50, po pošti 60 vin.

: Naročite „Slovenca“ :

□□□□□□□□□□

„Kino Central“

v Deželnem gledališču.

Od toka 26. do četrka 28. oktobra

Duhovidec.

Psihologični roman, naslanjajoč se na istoimeni Friderik Schillerjev odlo-mek. Zelo zanimiva spiritistična drama v štirih dejanjih.

Spretna

prodajalka

mešane stroke, zmožna obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj. Zahtevam ponudbe z natančno vsebino pod »Spretnost 2204« na upravništvo »Slovenca«.

Učenec in pomočnik

se takoj sprejmeta pri kolarskem mojstru Jakob Pintarič, Zgor. Vres, p. Celovec, Koroško.

Proda se močan konj

a vprego. IVAN OGRIN, stavbni podjetnik, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje.

Izobražena

gospodična

knjižgovedkinja, išče mesta k otrokom v prijazni rodbini, ali v pisarno. Vešča je vseh lišnih del, Ponudbe pod »zmožna« na upravo »Slovenca«.

Kupijo se dva do trije

vpregni konji

Ponudbe pod »Konji 1915 2206« na upravo lista.

Namiznajabolka

od 5 kg naprej po 20—60 v kg, razpošilja po povzetju A. OSET, p. Gaštanj, Koroško. Razpošilja se tudi vino jabolčnik, suhe češplje, ter nova zdravilna kislina voda »Silva« vrecle.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

Uprava »Narodnega Doma« v Pazinu (Istra) išče sposobnega in vestnega

gostilničarja

Za podrobne pogoje se je obrniti na gornjo upravo.

Orehe, suhe slive, suhe hruške in krompir

kupuje trdka

Iv. A. Hartmanna nasl. A. Tomažič, Ljubljana

v vsaki množini po solidnih najvišjih cenah.

Hiša

se proda iz proste volje, pritlična z več sobami 3 veliki vrti, 3 velike brajde, vodnjak z najboljšo pitno vodo. Pripravna je za izvežbanega trgovca, ali za rokodelca vsake stroke, ker je na prometnem kraju, med 4 mi velikimi tovarnami, in stoji pri tovarniški cesti, v Celjskem predmestju, 10 minut od kolodvora — Celje. Proda se pod prav ugodnimi pogoji; lahko ostane tudi nekaj vknjiženega; cena 10.000 kron. Več se izve pri g. Anton Schwigel St. Peter št. 75 v Savinjski dolini pri Celju.

V ljubljanskem semenišču se sprejmeta dva pridna, zvesta

služabnika.

2196

Dva izurjena

ključavničarska pomočnika in enega

vodovodnega instalaterja

sprejme takoj Ivan Triller, ključavničarski mojster in vodovodni instalater na Bledu.

Vojno-zavarovalni urad v Kamniku
sprejme takoj pridne
potnike, sotrudnike in sotrudnice
proti ugodnim prejemkom.

2075

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema pod pogoji glasom prospekta prijave za
III. davka prosto 5 1/2 % vojno posojilo
in odobri podpisovalcem pol odstotka od razglašene podpisne cene.

Deželni dvorec

Gosposka ul. 2.

Naznanilo preselitve!

Tvrška
Elbert

2205

Usojam se najvljudneje naznaniti, da sem se že preselil s svojo specerijsko in kolonijalno trgovino ter zalogo mineralnih voda, ben-
cina, petroleja in soli v svojo lastno hišo: Kongresni trg
št. 14 (prej Tul). - Prodajalni prostori se nahajajo na dvorišču na-
sproti vhoda. - Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tukaj za
prav številni obisk, zagotavljajoč vedno najskrbnejšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Julius Elbert.

Zahvala.

Za tako obilo nam došle izraze izkrenega sočutja ob prebriski izgubi naše
mame

Franciške Bric

ki nas je prerano zadela, ter za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu, izrekamo
vsem srčno zahvalo in Bog plačaj!

LITJA, 26. oktobra 1915.

Žalujoča rodbina Bric.

ZADRUŽNA ZVEZA V LJUBLJANI

Dunajska cesta štev. 38

sprejema pod originalnimi pogoji prospekta prijave za

III. avstrijsko 5 $\frac{1}{2}$ % vojno posojilo iz leta 1915.

t. j. po K 93'60 in daje podpisovalcem še

posebno bonifikacijo 1 $\frac{1}{2}$ %

tako da je za vsakih K 100.— plačati le K 93'10.

Modni salon

2100

Stuchly-Maschke
Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

*Osebnost izbrane
novosti z Dunaja*

Priporočila: največje izbere
klobukov za dame in de-
klince kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Popravila točno in ustno.

Priznana nizke cene.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

**Češplje, orehe, grah, bob, sploh
sočivje vsake vrste, riž,**

kupi v vsaki množini

Ign. Schatzl, Gradec, Annenstraße 13.

Ljubljanska Kreditna Banka v Ljubljani

sprejema prijave na

**III. 5 $\frac{1}{2}$ % avstrijsko
vojno posojilo**

po originalnih pogojih t. j. po kurzu K 93'60,
manj 1 $\frac{1}{2}$ % provizije, torej po K 93'10, netto.

Prospekti in prigrasnice na razpolago pri blagajnah
centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Splitu,
Celovcu, Sarajevu in Celju.

Petrolej

v cisternah in sodčkih dobavlja cele vagone
veletrgovina Josip Pick, Gradec.

Milo

tuzemsko in inozemsko dobavlja veletrgovina
Josip Pick, Gradec.

Plzensko pivo

prodaja v celih vagonih proti predplačilu
Josip Pick, Gradec, Joaneumring.

Modni salon
Marija Götzl
Ljubljana, Židovska ulica 8
skladišče nasproti (štev. 7)

priporočila cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih
klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih
oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.
Žalni klobuki vedno v zalogi. **Popravila po želji.**

Priznana najnižje cene. :: Zunanja naročila z obratno pošto.